

Dr. Farkas Csamangó Erika

Veszélyes hulladékok kezelése

A követelménymodul megnevezése:
A munka-, tűz- és környezetvédelem

A követelménymodul száma: 1714-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-002-50

VESZÉLYES HULLADÉKOK KEZELÉSE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Önnek munkája során figyelemmel kell kísérnie a munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat. A környezeti értékek megőrzése szükségessé teszi, hogy környezetkímélő módszereket alkalmazzunk. Napjainkban fontos célként jelenik meg a környezeti veszély, a kockázat mérséklése és a hulladékképződés megelőzése illetve csökkentése.

Ön egy állattartó telepen dolgozik. Ismernie kell a veszélyes hulladékokra vonatkozó környezetvédelmi követelményeket. Az állattartó telepen különféle veszélyesnek minősülő hulladékok keletkeznek, mint pl. az injekcióstű, vagy a hígtrágya és istállótrágya. A keletkezett veszélyes hulladékokkal tennie kell valamit. Fel kell ismernie először is, hogy mi minősül veszélyes hulladéknak. Melyek a veszélyes hulladékok kezelésének különös szabályai? Hogyan kell a hígtrágyát és az istállótrágyát gyűjteni? Milyen biztonsági előírásokat kell betartani az állattartó telepeken?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A veszélyes hulladék fogalma

Veszélyes hulladék: a hulladékgazdálkodási törvény 2. számú mellékletében felsorolt tulajdonságok közül eggyel vagy többel rendelkező, illetve ilyen anyagokat vagy összetevőket tartalmazó, eredete, összetétele, koncentrációja miatt az egészségre, a környezetre kockázatot jelentő hulladék, illetve a hulladékjegyzékben szereplő veszélyes hulladékok.

A törvény 2. számú melléklete 15 féle veszélyességi jellemzőt ismer, H1-től H14-ig terjedő jelöléssel. Pl. ilyen veszélyességi jellemzők: maró, mérgező, fertőtő, robbanó, tűzveszélyes stb.

A hulladékjegyzékekben nem szereplő, vagy ismeretlen összetételű hulladékot veszélytelenségének, illetve veszélyességének megállapításáig veszélyes hulladéknak kell tekinteni.

Jogsabályi alapja a veszélyes hulladékok szabályozásának

1. 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról,

2. 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

1. Veszélyes hulladék kezelése a hulladékgazdálkodási törvény szerint

Tilos a veszélyes hulladékot – a környezetvédelmi hatóság engedélye nélkül – más hulladékkal vagy anyaggal összekeverni.

A veszélyes hulladékot eredményező tevékenységéről a termelőnek anyagmérleget kell készítenie.

Elkülönítve, a környezet szennyezését vagy károsítását kizáró módon kell gyűjteni:

- háztartásban, illetőleg
- intézményi fogyasztásból,
- intézményi felhasználásból vagy
- intézményi szolgáltatásból keletkezett veszélyes hulladékot

A termelő köteles az annak begyűjtésére és szállítására, illetőleg ártalmatlanítására engedéllyel rendelkező hulladékkezelő részére átadni, valamint a szolgáltatásért járó díjat megfizetni.

Veszélyes hulladék kezelése csak környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

2. Veszélyes hulladék kezelése a 98/2001. (VI. 15.) Kormányrendelet alapján

Hulladékkezelési technológia: a hulladék összetételét, fizikai, kémiai, illetve biológiai tulajdonságainak figyelembevételével a hulladék környezeti veszélyességének csökkentését megvalósító műveletrendszer.

Elérhető legjobb technika: a korszerű technikai színvonalnak megfelelő módszer, üzemeltetési eljárás, berendezés, amelyet a kibocsátások, környezetterhelések megelőzése és csökkentése, érdekében alkalmaznak.

A hulladék veszélyességének megállapítása

A hulladék besorolását – annak veszélyességére tekintettel – a hulladék termelője, vagy ha az nem állapítható meg, akkor a birtokosa köteles elvégezni.

Amennyiben a termelő vagy a birtokos a besorolási kötelezettségének nem vagy hibásan tesz eleget, a termelő, birtokos telephelye szerint illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség állapítja meg.

A hulladék-minősítési kérelmet akkreditált laboratórium által végzett mintavétellel és azon alapuló megalapozó vizsgálatokkal kell alátámasztani.

A veszélyes hulladékok kezelésének általános szabályai

A veszélyes hulladék birtokosa köteles megakadályozni, hogy tevékenysége végzése során a veszélyes hulladék a talajba, a felszíni, a felszín alatti vizekbe, a levegőbe jutva szennyezze vagy károsítsa a környezetet.

A veszélyes hulladék birtokosa köteles az ingatlanán, telephelyén keletkező veszélyes hulladék biztonságos gyűjtéséről gondoskodni mindaddig, amíg a veszélyes hulladékot a kezelőnek át nem adja.

A veszélyes hulladékot kezelő tevékenységek végzése során a leghatékonyabb megoldást kell alkalmazni.

Veszélyes hulladékokkal kapcsolatos kezelési tevékenységhez a környezetvédelmi hatóság engedélyére van szükség.

Nincs szükség a környezetvédelmi hatóság engedélyére a következő esetekben:

- a) a veszélyes hulladékoknak a termelő telephelyén belüli gyűjtése (munkahelyi gyűjtőhelyen, üzemi gyűjtőhelyen) és mozgatása, előkezelése esetén,
- b) a veszélyes áruk szállítására is jogosult termelőnek, az előírásoknak megfelelő járművel saját veszélyes hulladékának saját telephelyei közötti vagy a kezelőhöz átadásra szállítása,
- c) a háztartásokban keletkező veszélyes hulladéknak a speciális gyűjtőhelyre, hulladékgyűjtő udvarra saját járművel történő szállítása,
- d) egyes veszélyes hulladékoknak a lakosságtól való begyűjtése céljából speciális gyűjtőhelyeken történő gyűjtése.

Munkahelyi gyűjtőhely: a veszélyes hulladékok keletkezésének helyén, környezeti veszélyességük függvényében kialakított gyűjtőhely.

Üzemi gyűjtőhely: a saját telephelyen létesített, a saját tevékenységből származó veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló terület, illetve építmény.

Speciális gyűjtőhely: környezetvédelmi vagy közegészségügyi érdekből a lakosságnál keletkező, egyes speciális veszélyes hulladékok (pl. lejárt szavatosságú gyógyszerek, kémiai áramforrások) gyűjtésére szolgáló gyűjtőhely.

Hulladékgyűjtő udvar: a lakosságtól származó, továbbá a termelőknél kis mennyiségben keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló létesítmény.

Tárolótelep: az üzemi gyűjtőhelyen tovább nem tartható, illetve alkalmazható technológia hiánya miatt nem hasznosítható vagy nem ártalmatlanítható veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló létesítmény.

A veszélyes hulladékok gyűjtése, begyűjtése és tárolása

Gyűjtése:

A hulladék termelője a veszélyes hulladékot a tevékenység zavartalan végzését nem akadályozó mennyiségben gyűjtheti, legfeljebb 1 évig:

- közvetlenül a keletkezés helyén,
- munkahelyi gyűjtőhelyen,
- a környezet szennyezését kizáró edényzetben.

A termelő csak olyan kezelőnek adhat át veszélyes hulladékot, aki az adott veszélyes hulladék kezelésére jogosult.

Begyűjtése:

A kis mennyiségben keletkező, továbbá a speciális gyűjtőhelyeken összegyűjtött veszélyes hulladéknak a kezelőhöz történő elszállítása biztosításának az érdekében begyűjtő járat vehető igénybe.

A begyűjtés feltétele a kezelővel kötött szerződés a begyűjtött veszélyes hulladékok átvételére.

Begyűjtő járattal a termelőtől elszállítható bármely veszélyes hulladék, ha annak egyszeri mennyisége nem haladja meg a 2000 kg-ot.

Kivéve, azaz a veszélyes hulladék tömegétől függetlenül szállíthatók a következő veszélyes hulladékok:

- a) hulladékká vált járművek;
- b) hulladékká vált elektromos, gázüzemű és elektronikus berendezések;
- c) hulladékolajok;
- d) elemek és akkumulátorok.

A szállítmányt a „K” kísézőjegy dokumentálja a kezelőig. A telephely és a kezelő telephelye közötti távolságra új fuvarlevelet kell kiállítani. Az új fuvarlevél számát a „K” kísézőjegyen fel kell tüntetni. A begyűjtő felelőssége az átvett veszélyes hulladékok birtokosaként a kezelőnek történő átadásáig tart.

A háztartásokban keletkező veszélyes hulladék gyűjtésére, illetve más forrásból származó, kis mennyiségben keletkező veszélyes hulladék gyűjtésére hulladékgyűjtő udvar üzemeltethető.

Tárolása:

A hulladékgyűjtő udvar üzemeltetője köteles az összegyűjtött veszélyes hulladékot annak kezelésére jogosult hulladékkezelőnek átadni.

A veszélyes hulladék az átvétel időpontjától számított 1 éven túl a hulladékgyűjtő udvaron nem tartható.

Szállítás:

- A szállító, illetve a begyűjtő csak olyan veszélyes hulladékot szállíthat, amelyre az engedélye feljogosítja, és amelyre vonatkozik a szerződése.
- A veszélyes hulladék begyűjtését és szállítását úgy kell végezni, hogy az a környezetben szennyezést ne idézzon elő. A szennyezés okozója köteles a szennyezett területet megtisztítani.
- A veszélyes hulladék szállítását közúton a veszélyes áruk szállításának ellenőrzésére jogosult hatóság ellenőrzi.
- A szállítás során a veszélyes hulladékhoz a veszélyes áruk szállítására vonatkozó dokumentáció mellett mellékelni kell a termelőtől kapott, kitöltött „SZ” kísérőjegyet.
- Ha a kezelő a szállított veszélyes hulladékot nem veszi át, azt a szállítónak a termelőhöz vissza kell szállítania. Amennyiben a termelő a veszélyes hulladékot nem fogadja vissza, a szállító kérésére az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség köteles azonnal intézkedni a veszélyes hulladék elhelyezése érdekében.
- A veszélyes hulladék átadásával a felelősség átszáll az átvevőre.
- A szállító felelőssége a szállítás közben az általa szállított veszélyes hulladékkal a veszélyes áruk szállítására, illetve a közúti közlekedésre, vasúti és vízi úton történő szállítás esetén az erre vonatkozó szabályok megszegésével okozott környezetszennyezésért áll fenn.

Hasznosítás

A veszélyes hulladék hasznosítása olyan kezelési tevékenység, melynek révén a veszélyes hulladékot alapanyaggá, alakítják át. Energetikai hasznosítás például veszélyes hulladékégetőben történhet.

Ártalmatlanítás

a) veszélyeshulladék-lerakó telepen végzett végleges lerakás;

b) kémiai eljárások, ezen belül:

ba) égetés,

bb) különböző fizikai-kémiai eljárások,

bc) biológiai eljárások.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos kötelezettségek megszegése esetén a veszélyes hulladék termelőjét, birtokosát a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség kötelezi a veszélyeshulladék-bírság megfizetésére.

Állattartó telepeken keletkezett veszélyes hulladékok környezetvédelmi előírásai

Az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet szól a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program szabályairól.

Fogalmak:

Hígtrágya: folyékony halmazállapotú, hidraulikusan szállítható szerves trágya.

Istállótrágya: az állati ürülék, a bélsár és a vizelet keveréke szilárd halmazállapotú nedvszívó alomanyaggal, vagy a nélkül, nem beleértve a hígtrágyát.

Szervestrágya: az állatállomány által ürített trágya, illetve a trágya és az alom keveréke, feldolgozott formában is, ide tartozik különösen a hígtrágya, az istállótrágya.

Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat kötelező előírásai közé tartozik, hogy évente mezőgazdasági területre szervestrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal, valamint szennyvíziszap kompozttal kijuttatott mennyiséget is.

A trágyázás során a tápanyagok közvetlenül vagy közvetve, beszivárgás vagy erózió útján sem juthatnak a felszíni vizekbe. Ennek érdekében nem juttatható ki:

- a) műtrágya felszíni vizek partvonalának 2 méteres sávjában;
- b) szervestrágya:
  - ba) tavak partvonalától mért 20 méteres sávban,
  - bb) forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres körzetben.

Trágyatároló:

Az állattartó telepen képződött trágyát kialakított trágyatárolóban kell gyűjteni.

Trágyatároló műtárgyak méretezésekor figyelembe kell venni azt a többlettárolási igényt, ami a kijuttatásra használt területen fennálló, előre nem látható, szélsőséges vízjárás viszonyokból – különösen belvíz, valamint fakadó és szivárgó vizekből származó elöntés – adódhat. Vízbázisvédelmi területen trágyatároló nem létesíthető.

a.) Hígtrágya, trágyalé kizárólag műszaki védelemmel ellátott tartályban vagy medencében tárolható. A tárolótartály, medence anyagát úgy kell megválasztani, hogy az a korrózió ellenálljon, élettartama legalább 20 év legyen. A hígtrágyatároló kapacitását 6 havi hígtrágya befogadására kell alkalmassá tenni.

b.) Istállótrágyát szivárgásmentes, szigetelt alapú, a trágyalé összegyűjtésére is alkalmas gyűjtőcsatornákkal és aknával ellátott trágyatárolóban kell tárolni. A trágyalé a hígtrágyával azonos módon használható fel, vagy az istállótrágyára visszaöntözhető. Az istállótrágya-tároló kapacitásának elegendőnek kell lennie legalább 6 havi istállótrágya tárolására.

Ideiglenes trágyakazlat minden évben más helyszínen kell kialakítani. Ideiglenes trágyakazalban a trágya maximum 2 hónapig tárolható.

Adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást kell vezetnie a trágyázásra, valamint állattartásra vonatkozóan. Az ilyen tevékenységet folytató köteles adatot szolgáltatni a gazdálkodási évet követő december 31-ig a mezőgazdasági tevékenység helye szerint illetékes talajvédelmi hatóságnak.

Alapkövetelmény a trágyatárolók minimális műszaki paramétereirez

a.) Fóliabéléses tározók vagy műanyag bevonattal ellátott tározófelületek:

A tározó bélelésére alkalmazott fóliának

- teljesen vízzárónak,
- a hígtrágya kémiai hatásával szemben ellenállónak,
- egyenletes falvastagságúnak és szilárdságúnak,
- hajlékonynak, a terhelés hatására deformálódónak,
- a kötéseknél is magas szakítószilárdságúnak,
- és kimagasló UV sugárzásállónak kell lennie.

Trágyatárolók bélelésére csak olyan tanúsítvánnyal rendelkező fóliák, műanyagok, illetve gumi használhatók fel, amelyeknek az állattartó telepek fém vagy földmedencés hígtrágya tárolóiban való alkalmazhatósága, a 20 évet meghaladó elvárt élettartama, UV állósága igazolt. A fóliának „kiváló” osztályú besorolásúnak kell lennie.

b.) Beton trágyatárolók (híg- és istállótrágya tározóknál egyaránt):

Betontároló csak

- vízzáró,
- tervezői méretezéssel kiszámított szilárdságú (vastagságú és minőségű),
- szulfátálló

betonból készíthető.

c.) Fém vázszerkezetű, szerelt hígtrágya tárolók:

Fém trágyatároló tartályok esetében kiemelt jelentősége van a korrózió elleni védelemnek, az előírt 20 év élettartam biztosításának.

A korrózióálló anyagból készített fém tartálylemezek mind a szilárdsági, mind a korrózióállósági feltételt kielégítik.

Hígtrágya tárolására, kezelésére, tárolóra vonatkozó biztonsági rendelkezések

- Hígtrágya tároló tartályt, gödröt, csak úgy szabad létesíteni, hogy abba beleesni ne lehessen. A tartályt egymástól legalább 2 m-re levő, a szabadba nyíló két szellőzőnyílással kell ellátni. A nyílásokat rácspadozattal kell befedni.
- Amennyiben a hígtrágya tároló istállók vagy épületek talajszintje alatt helyezkedik el, minden esetben mesterséges szellőztetést kell alkalmazni.
- Zárt hígtrágya tárolóknál olyan gázelzáró berendezéseket (lemezek, szifonok, tolózárok, kötények stb.) kell alkalmazni, amelyek megakadályozzák a hígtrágyából felszabaduló gázok szivárgását.
- A hígtrágya kezelő, tároló és hasznosító telep munkavállalói részére ivó-, mosdó- és fürdővizet, valamint fürdő-, öltöző-, melegedő- és étkezőhelyiséget kell biztosítani.
- Nem szabad a hígtrágya tároló gödrök légterében lángpróbát (gyertyapróbát) végezni.
- Meg kell akadályozni, hogy a tárológödörbe vagy annak légterébe gyújtóforrások (láng, szikra, parázs, nem robbanásbiztos mobil elektromos berendezések stb.) kerüljenek.
- A keverő- és a kapcsolóberendezések szakszerű kezelését és állandó felügyeletét biztosítani kell. A hígtrágya kezeléssel foglalkozó személynek el kell sajátítania a veszélyek (gázmérgezés, robbanás) megelőzésének szabályait.
- Robbanásveszélyes térben csak robbanásbiztos villamos berendezéseket szabad elhelyezni. Ezeket a berendezéseket (kapcsolók, villamos motorok, vezetékek) szakemberrel évenként ellenőriztetni kell. A meghibásodott berendezéseket haladéktalanul meg kell javítani, vagy ki kell cserélni.
- A hígtrágya tárolóban vagy annak gázveszélyes körzetében végzett munkáknál egy fő mentő személynek, megfelelő mentőfelszereléssel jelen kell lennie, aki köteles a veszélyes térben munkát végző társát folyamatosan figyelni. A figyélssel megbízott személyt ez idő alatt más munkavégzéssel megbízni nem szabad. Egy fő kiképzett elsősegélynyújtónak is elérhető közelségben kell tartózkodnia.

Tűzvédelmi szabályok

A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek (vállalkozók, gazdasági társaságok, intézmények) a létesítmények, az építmények, a technológiai rendszerek megvalósításával, üzemeltetésével, fejlesztésével összhangban gondoskodniuk kell a jogszabályokban és a kötelező nemzeti szabványokban meghatározott tűzvédelmi követelmények megtartásáról, valamint a tevékenységi körükkel kapcsolatos veszélyhelyzetek megelőzésének és elhárításának feltételeiről.

Kötelesek a közvetlen tűzvédelmüket szolgáló berendezést, készüléket, felszerelést, technikai eszközt állandóan üzemképes állapotban tartani, időszaki ellenőrzésükről, valamint az oltóvíz és egyéb oltóanyagok biztosításáról gondoskodni.

Állattartó telepek biztonsági rendelkezései

- Villamos pásztor (kerítést) a létesítésére és alkalmazására vonatkozó szabvány előírásai szerint úgy kell telepíteni, hogy az úton közlekedő személyeket és járműveket ne veszélyeztesse.
- Az állattartó telepen fekete-fehér rendszerű öltöző-, mosdóhelyiséget kell létesíteni. A munkahely megközelítése és elhagyása ezeken keresztül történjen.
- A telepen történő közlekedés során a megengedett legnagyobb sebesség az útviszonyoktól függően legfeljebb 15 km/óra lehet.
- A karámok, a legelőhöz vezető felhajtó utak, illetve kifutók az állatfajnak megfelelő méretű, biztonságot nyújtó, az állatok kitörését megakadályozó kerítéssel legyenek körülvéve.
- Az állattartó telepen a jármű- és személyforgalom útvonala jól láthatóan legyen kijelölve. Az istálló padozata botlásmentes legyen. A csatornaszemek legyenek lefedve.
- Új istálló létesítésénél a trágyagyűjtők és trágyagyűjtő berendezések, az istállótól és más üzemi épületektől elkülönítve, legalább olyan távolságra legyenek, hogy azok környezetét ne veszélyeztessék; kialakításuk is ennek megfelelő legyen. A trágyagyűjtő berendezéseket úgy kell elhelyezni (telepíteni), hogy az emberek és az állatok tartózkodását szolgáló létesítmények és helyiségek szélárnyékába kerüljenek.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. feladat

Tanulmányozza át az alábbi veszélyes hulladék szállításához szükséges nyomtatványt! Mit kell tartalmaznia a kísérőjegynek?

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.			
SZ	„SZ” KÍSÉRŐJEGY A VESZÉLYES HULLADÉK SZÁLLÍTÁSÁHOZ		sorszámozás helye
1.	A	termelő	neve:
.....			4. A termelő település
.....			azonosítója: □□□□
2.	Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□
.....			.....
3.	KÜJ: □□□□□□□□		ir.szám település
.....			utca
.....			, ház
.....			szá
.....			m
5.	A	termelő	telephelyének
.....			neve:
.....			8. A telephely település
.....			azonosítója: □□□□
6.	Telephely azonosító: □□□□□□□□□□□□□□□□		
.....			Címe: □□□□
.....			.....
7.	KTJ: □□□□□□□□		ir.szám település
.....			utca
.....			, ház
.....			szá
.....			m
9.	Az ügyintéző	neve:	Tel.:
.....			Fax:
.....			E-mail:
.....			.....

.....	.....	.....	.....
10. A kezelő neve:		13. A kezelő település azonosítója: □□□□	
.....		.....	
11. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□	
.....		.....	
12. KÜJ: □□□□□□□□		ir.szám település utca, házszám	
14. A kezelő telephelyének neve:		19. A telephely település azonosítója: □□□□	
.....		.....	
15. Telephely azonosító: □□□□□□□□□□□□□□		Címe: □□□□	
.....		.....	
16. KTJ: □□□□□□□□ 17. Kezelési kód: □□□□□		ir.szám település utca, házszám	
18. Kezelési engedély száma:		.....	
.....		.....	
20. Az ügyintéző neve:	Tel.:	Fax:	E-mail:
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
21. A szállító neve:		24. A szállító település azonosítója: □□□□	
.....		.....	
22. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□	
.....		.....	

23. Hatósági engedély száma:		ir.szám		település	
.....		.....		utca	
.....		.....		,	
.....		.....		ház	
.....		.....		szá	
.....		.....		m	
25. Az ügyintéző neve:		Tel.:		Fax:	
.....		.....		.....	
.....		.....		.....	
.....		.....		.....	
26. A hulladék azonosító száma: □□□□□□		27. A hulladék megnevezése:			
.....		.....			
28. Megjelenési formája: ☐		29. A legfontosabb veszélyességi jellemzője:*		30. A hulladék UN száma: □□□□	
.....		H □□□ □□□		.....	
.....		H □□□ H □□ H □□ H □□ H □□		.....	
31. A hulladék összetétele					
.....					
.....					
32. A hulladékra jellemző R és S mondatok a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet alapján:					
.....					
33. A szállítás módja: ☐		35. Csomagolás módja: ☐		37. A szállítandó hulladék mennyisége:	
.....		.....		.....	
34. A szállítás dátuma: □□□□.□□.□□.		36. Csomagok száma: □□□		38. A fuvarlevél száma:	
.....		.....		.....	
.....		.....		.....	
39. Az átvevő a szállítmányt: Átvette: ☐		41. Az átvett hulladék mennyisége:		42. Az átvett, csomagok száma:	
Nem vette át: ☐		.....		.....	
40. Az átvétel időpontja: □□□□.□□.□□.		bruttó (kg):□□□□□□		□□□	
.....		nettó (kg):□□□□□□		.....	
.....		.....		.....	
43. A termelő kijelenti, hogy		44. A szállító kijelenti, hogy		45. A kezelő	

<p>a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a szállítmány átadására érvényes szerződése van a kezelővel, c) a szállítmányra megfelelő pénzügyi garanciával vagy biztosítással rendelkezik, d) az átvétel megghiúsulása esetén a szállítmányt visszafogadja.</p>	<p>a) az adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék szállítására feljogosítással és megfelelő felszereltséggel rendelkezik.</p>	<p>kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék átvételére és kezelésére feljogosítással és megfelelő technológiával rendelkezik, c) a kezelés során keletkező hulladékok kezeléséről gondoskodik.</p>
<p>46. Felelős személy neve: ..... Kelt: ..... Aláírás és pecsét</p>	<p>47. Kelt: ..... Aláírás és pecsét</p>	<p>48. Felelős személy neve: .... Kelt: ..... Aláírás és pecsét</p>
<p>49. A hulladékátvétel megtagadásának oka: ....</p>		

* A legfontosabb veszélyességi jellemzőn túl – a több veszélyességi jellemzővel rendelkező hulladék esetében – a H1; H2; H3A/B; H6; H8; H12; veszélyességi jellemzőket is fel kell tüntetni.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK**1. feladat**

Nevezze meg, hogy melyik fogalmat takarják az alábbi meghatározások!

- a.) .....: a lakosságtól származó, továbbá a termelőknél kis mennyiségben keletkező veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló létesítmény.
- b.) .....: környezetvédelmi vagy közegészségügyi érdekből a lakosnál keletkező, egyes speciális veszélyes hulladékok (pl. lejárt szavatosságú gyógyszerek, kémiai áramforrások) gyűjtésére szolgáló gyűjtőhely.
- c.) .....: az üzemi gyűjtőhelyen tovább nem tartható, illetve alkalmazható technológia hiánya miatt nem hasznosítható vagy nem ártalmatlanítható veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló létesítmény.
- d.) .....: a saját telephelyen létesített, a saját tevékenységből származó veszélyes hulladékok gyűjtésére szolgáló terület, illetve építmény.
- e.) .....: a veszélyes hulladékok keletkezésének helyén, környezeti veszélyességük függvényében kialakított gyűjtőhely.

2. feladat

Egészítse ki a hiányzó fogalmakkal:

- a.)..... kísérőjegy: a szállítás során a veszélyes hulladékhoz a veszélyes áruk szállítására vonatkozó dokumentáció mellett kell mellékelni a termelőtől kapott kísérőjegyet.
- b.).....kísérőjegy: az új fuvarlevél számát kell rajta tüntetni, a szállítmányt dokumentálja a kezelőig.

3. feladat

Sorolja fel a veszélyes hulladékok ártalmatlanításának lehetséges módjait!

4. feladat

Írja be az alábbi számokat a szöveg megfelelő helyére!

- a.) 1   b.) 2   c.) 20   d.) 6
e.) 2000   f.) 170   g.) 25

A trágyázás során nem juttatható ki szerves trágya forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért ..... méteres körzetben.

Ideiglenes trágyakazalban a trágya maximum ..... hónapig tárolható.

Begyűjtő járással a termelőtől elszállítható bármely veszélyes hulladék, ha annak egyszeri mennyisége nem haladja meg a ..... kg-ot.

Évente mezőgazdasági területre szerves trágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a ..... kg/ha értéket.

Hígtrágya tárolótartály anyagát úgy kell megválasztani, hogy élettartama legalább ..... év legyen.

A veszélyes hulladék az átvétel időpontjától számított ..... éven túl a hulladékgyűjtő udvaron nem tartható.

Az istállótrágya-tároló kapacitásának elegendőnek kell lennie legalább ..... havi istállótrágya tárolására.

5. feladat

Írja le, hogy a fóliabélelt tározók vagy műanyag bevonattal ellátott trágyatárolók alapvető műszaki előírásait!

MUNKAMÉNY

---

6. feladat

Ismertesse az állattartó telepek főbb biztonsági rendelkezéseit!

MUNKAMÉNY

MEGOLDÁSOK**1. feladat**

- a.) Hulladékgyűjtő udvar
- b.) Speciális gyűjtőhely
- c.) Tárolótelep
- d.) Üzemi gyűjtőhely
- e.) Munkahelyi gyűjtőhely

2. feladat

- a.) SZ
- b.) K

3. feladat

- a) veszélyeshulladék-lerakó telepen végzett végleges lerakás;
- b) kémiai eljárások, ezen belül:
  - ba) égetés,
  - bb) különböző fizikai-kémiai eljárások,
  - bc) biológiai eljárások.

4. feladat

Sorrend: g, b, e, f, c, a, d

5. feladat

- a.) Fóliabéléses tározók vagy műanyag bevonattal ellátott tározófelületek:

A tározó bélelésére alkalmazott fóliának

- teljesen vízzárónak,
- a hígtrágya kémiai hatásával szemben ellenállónak,
- egyenletes falvastagságúnak és szilárdságúnak,

- hajlékonyak, a terhelés hatására deformálódónak,
- a kötéseknél is magas szakítószilárdságúnak,
- kimagasló UV sugárzásállónak kell lennie,
- csak olyan tanúsítvánnyal rendelkező fóliák, műanyagok, illetve gumi használhatók fel, amelyeknek az állattartó telepek fém vagy földmedencés hígtrágya tárolóiban való alkalmazhatósága, a 20 évet meghaladó elvárt élettartama.

6. feladat

- Villamos pásztort (kerítést) a létesítésére és alkalmazására vonatkozó szabvány előírásai szerint úgy kell telepíteni, hogy az úton közlekedő személyeket és járműveket ne veszélyeztesse.
- Az állattartó telepen fekete-fehér rendszerű öltöző-, mosdóhelyiséget kell létesíteni. A munkahely megközelítése és elhagyása ezeken keresztül történjen.
- A telepen történő közlekedés során a megengedett legnagyobb sebesség az útviszonyoktól függően legfeljebb 15 km/óra lehet.
- A karámok, a legelőhöz vezető felhajtó utak, illetve kifutók az állatfajnak megfelelő méretű, biztonságot nyújtó, az állatok kitörését megakadályozó kerítéssel legyenek körülvéve.
- Az állattartó telepen a jármű- és személyforgalom útvonala jól láthatóan legyen kijelölve. Az istálló padozata botlásmentes legyen. A csatornaszemek legyenek lefedve.
- Új istálló létesítésénél a trágyagyűjtők és trágyagyűjtő berendezések, az istállótól és más üzemi épületektől elkülönítve, legalább olyan távolságra legyenek, hogy azok környezetét ne veszélyeztessék; kialakításuk is ennek megfelelő legyen. A trágyagyűjtő berendezéseket úgy kell elhelyezni (telepíteni), hogy az emberek és az állatok tartózkodását szolgáló létesítmények és helyiségek szélárnyékába kerüljenek.

IRODALOMJEGYZÉK

Miklós László (szerk.): Környezetjog, Jate Press, Szeged, 2008.

1995. évi LIII. törvény a környezetvédelem általános szabályairól

2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról

98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokról

59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program szabályairól

16/2001. (III. 3.) FVM rendelet a Mezőgazdasági Biztonsági Szabályzat kiadásáról

<http://www.greenfo.hu> (2010.08.09.)

MUNKANYAG

A(z) 1714-06 modul 002-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 621 02 0010 31 03	Kutyakozmetikus
31 621 01 0100 21 01	Állattartó-telepi munkás
31 621 01 0010 31 02	Cirkuszi állatgondozó
31 621 01 0010 31 03	Haszonállat-gondozó
31 621 01 0010 31 01	Állatkerti állatgondozó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

15 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató